

Země hor a koní - Kyrgyzstán

Projet se ve stopách starověkých obchodních karavan po Hedvábné stezce patřilo a stále patří k mým životním snům. V květnu 2013 jsme se vydali na naši první společnou dovolenou a to do mé vysněné Střední Asie.

Hory údajně pokrývají Kyrgyzstán z cca 90%. A jaké jsou to hory - horská pásma velehor Tian Šanu a Pamíru, který do země nakukuje na jihu. Krásné. Pro milovníky hor je Kyrgyzstán úžasná destinace. V horách je možné jak chodit/trekovat tak lézt. V zemi je přes 150 horských pásem. My jsme se po horách prošli a z těch známějších vrcholů jsme spatřili Pik Palatka (palatka je stan), který tak opravdu vypadá.

Tím jak jsem byl na tuto zemi natěšený a tím, že Eva si nemohla vzít dovolenou o letních prázdninách jsem pro cestu vybrat květen. Červen nebo červenec by byli výrazně lepší. V horách ještě ležel sníh, tak se nám nepodařilo uskutečnit přechod přes hřeben k jezeru Ala Kul, které leží v nadmořské výšce 3.560 mnm. I tak v nás hory zanechaly hluboký dojem. Ve výškách přes 2.500 mnm bylo možné potkávat stáda polodivokých koní, které Kyrgyzové na jaře přivedou z pod hor a na podzim s nimi zase scházejí do nížin. Během léta si užívají naprostou svobodu. *Nechť jsou šťastny všechny bytosti. Óhm.* Koňů je v Kyrgyzstánu údajně dvakrát více než lidí a jsou dodnes znakem bohatství. Bohatý Kyrgyz má hodně koní.

Pohybovali jsme se po trase: hl. město Biškeek, kolem jezera Issyk Kul se zastávkou na věži Burana, a v městečku Čolpon Ata a návštěvou tamějšího kamenného pole s petroglyfy z 8 st. před počátkem věků až 12 století n.l. (jde se k němu přes přistávací dráhu bývalého letiště, která vede do kopce), jsme dorazili do městečka Karakul. Zde stále funguje první hostel otevřený pro západní turisty. Vypadá jak vilka carského úředníka, do níž po jeho odchodu nikdo neinvestoval. Pravá, krásná postsovětská republika.

Z Karakul jsme se vypravili do hor - do údolí Altyn Arašan s jeho známými horkými prameny.

Komukoliv jsme v Krygztánu zmínili toto místo, všichni jej znali. Což je s podivem protože

v užoučkém horském údolí je ne více než cca šest chalup a pár zastřešených přístavků s vykachlíkovanými bazénky s horkou vodou. Náš plán přejít z údolí Altyn Arašan k jezeru Ala Kul, jak už jsme zmínili, nevyšel, takže jsme přibližně 200 výškových metrů pod průsmykem (převál) otočili z 3.650 m jsme s pokorou sestoupili zpět.

Pokračovali jsme po druhé straně jezera Ala Kul, jehož břehy jsou v nejširším místě od sebe vzdáleny 60 km do vesnice Tamga, kde jsme přespali u vojenského chirurga, který nás vzal

autem, když jsme čekali na maršrutku. Byl to zajímavý večer, kdy jsme měli možnost nahlédnout do domácnosti prostých Kyrgyzů, zaznamant prosté vybavení, absenci koupelny, tak jak ji známe z našich končin a jakéhokoliv luxusu či moderních věcí.

Ráno jsme pokračovali kolem pásu hor na jihu a vod jezera na severu do městečka Kočkor, které jsme si vybrali jako výchozí místo pro cestu k jezeru Song Kul. Doufali jsme, že se nám k němu podaří dostat. Jezero totiž leží ve výšce 3.000 m.n.m. Výhodou v přístupu bylo to, že hřeben hor, který jej obklopuje je výškou 3.200-3.300 m výrazně níže než sedlo, které jsme pár dní před tím nedokázali překonat. Všichni místní nás přesvědčovali ať si najmeme auto, že v horách je sníh, takže tam absolutně nemáme šanci dojít, a nejlépe nějaký džíp (Lada Niva), protože tam není možné jet ani normální Ladou. Toto nám tvrdili i v organizaci CBT (Community Based Tourism, do které taky patří všechny penziony v městečku, takže jsou výrazně dražší než jinde), která tam vozí turisty za několik set dolarů. To se nám zdálo opravdu hodně a navíc jsme měli pocit, že cesta bude průchozí. Tak jsme jednoho rána skočili do sdíleného auta, nechali se dopravit za zlomek požadované ceny 70 km do vesničky těsně pod horami, hodili batohy se stanem, spacáky, jídlem a pitím na záda a vyšlápli. Při průchodu vesnicí jsme se skočili zeptat do místního pidi krámečku, jestli mají chleba na poslední doplnění zásob (Kyrgyzský světlý a přitom trochu hutnější chléb - placky nám náramně chutnal). Evu napadlo se jich zeptat zda nemají Kumys, protože jsme jej za celý pobyt zatím nezkusili. Paní byla smutná z toho, že ne, ale potom odběhla do zadní části domu a z vlastních zásob nám přinesla litr. Těžko se chuť zkvašeného kobyliho mléka, což kumys je, k něčemu přirovnává. Údajně se z něj všichni po... Nám se to naštěstí vyhnulo. Statečně jsme upíjeli při stoupání po svahu nahoru až přišel okamžik, kdy kumys zteplal na teplotu vzduchu a potom už jsme ho neměli odvahu pít. Voněl nám přespříliš.

Na hřeben jsme dorazili po 1.100 výškových metrech stoupání, které jsme zvládli za nějakých 12 hodin. Byli jsme totálně grogy. Nedostatek pohybu našich líných těl před odletem se naplno projevil. Měli jsme sílu postavit stan, uvařit polévku a už jsme neměli ani sílu na partnerské hádky. Přespali jsme asi 100 výškových metrů pod hřebenem a probudili jsme se do pohádky. Krásný slunný den a před námi bílá plocha jezera.

Toto byl vrchol našeho kyrgyzského putování a zároveň odměna za nevhodně vybraný - brzký termín. U jezera se v létě pasou tisíce koní a vodní plocha je obklopena jurtami pastevců. My jsme měli celé jezero sami pro sebe. Nikde nikdo, nad námi modré nebe, travnaté hory, a tající led, který nám celý den hrál symfonii tím jak praskal a tál.

Teprve k večeru jsme potkali jednoho mladého pastevce na oslovi, se stádem koní. Eva se hned svezla - na oslovi.

Druhý jsme se probudili do sněžení a udělali zásadní chybu, že jsme sbalili stan a vyrazili. Během pár minut jsme byli mokří a promrzlí. Byly by z toho nádherné fotky, jak trpí člověk nepřipravený na nepřízeň počasí ve třech tisících metrech nad mořem v pásmu Tian Šan. Ale na to jsme neměli ani pomyšlení.

Navíc, ve snaze co nejdříve přelézt hřeben a znovu začít sestupovat jsme pěkně kufrovali. Po pár hodinách se nad námi ti nahoře smílovali, přestalo sněžit a hned nás přešla panika a strach o život.

Zhruba v té době jsme potkali dalšího pastevce, který nás pozval domů na čaj a tak jsme si mohli lámanou ruštinou (my i on) vyměnit alespoň nějaké zážitky a informace.

Zahřátí čajem jsme za další hodinu došli na hřeben a začali sestupovat. Na hřebenu začalo znovu sněžit, ale už jsme na tom byli psychicky lépe, protože jsme věděli, že bude stačit sejít 100 m pod hřeben a přestane foukat.

Strávili jsme poslední noc venku. Noc ve které přšelo, foukal vítr a tak jsme drželi

stan. Držíc tyčky stanu, aby se nezlomili jsem vzpomínal, jak pár let před tím, nám v prodejně vysvětlovali, že jsou lepší duralové pruty, protože laminátové se lámou a my si říkali, že v takové číně nikdy stanovat nebudeme. No naše laminátové pruty vydržely a dokonce jsme se nad ránem měli možnost trochu prospat. Mám se svým stanem Hannah Creek super zkušenost a koupil bych si jej znovu.

Celý den jsme se poté vraceli do vesnice odkud jsme před třemi dny vyšli a já jsem zde naposledy sešel mé pohorky Garmond, na nichž na obou skoro zároveň se mi udělal při výšlapu nahoru žralok.

V dalších dnech jsme ještě absolvovali vyjíždku na koních. Tu jsme si zařídili přes již zmiňované CBT, protože soukromně se nám to nepodařilo. No vyjížďku - já byl i s koněm veden a Eva si jela. Když ve vzpomínkách potlačím můj strach z toho zvířete, tak to byla náhdera a připadal jsem si jak v nějakém westernu. Projíždět se krásným horským údolím musí být pro jezdce na koni neskutečně nádherný nádherný zážitek, když je nádherný už pro balík na koni.

Poté jsme se zastavili už jenom v „lázních“ Yssyk Ata. Neexistuje žádný důvod, proč tam jezdit. Čas tam jsme strávili čekáním na odjezd. Potom už jenom Biškeek a hurá domů.

Vrátil jsem se s tím, že Kyrgyzstán je nádherná země, ještě není úplně turisticky zkažená, lidé příjemní, stačí základy ruštiny, je levná a jídlo je výborné.

